

ΠΟΙΚΙΛΑ, ΔΙΑΦΟΡΑ.

Θαυμαστά ιστορία κυρίως της Βανδιάρχας.

(Παράδοσις Ἰνδική.)

Τὸ ἔτος ἐλένη ἄφθονα εἰς τὸ χωρίον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου τῆς μητρός του, οἱ χωρικοὶ ἐλεγαν — Ἰδού, ἡ καλὴ ψυχὴ τῆς κυρίας Μερεδίθου ἀκόμη μᾶς ἐνθυμεῖται! Ἄ! δταν ὑπάγη εἰς τὸν οὐρανόν, τότε δυστυχία εἰς τοὺς πτωχούς!

Τὰ ἀνθη δὲν τὰ φέρομεν εἰς τὸν τάφον της, ἀλλ᾽ ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνος τῆς Παναγίας, ὅπου τὴν ἐπαρκάλει συχνάκις νὸ στείλῃ ζωὴν εἰς τὸ τέκνον της. Ἐκεῖ, θέτοντες τὰς δέσμας τῶν ἀγροτικῶν ἀνθῶν, οἱ χωρικοὶ λέγουν πρὸς ἀλλήλους:

— Οταν προστύχετο μὲ θερμὰ δάκρυα, ἡ καλὴ Παρθένος τῆς ἀπεκρίνετο σιγαλά! Θὰ δώσω τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸ τέκνον σου!

Οἱ ἐφημέριοι ἄφησε τοὺς χωρικούς μας νὰ πιστεύουν τοιουτούρπιος, καὶ ἔγὼ ὁ Ἰδιος, δταν ὁ λόρδος Γουλιέλμος ἥλθε νὰ μὲ ίδῃ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, δταν ἡτένισε πρὸς ἐμὲ τὸ ἔλεμμα του, τὸ ἔλεμμα ἐκεῖνο τὸ ἀπαράλλακτον μὲ τὸ ἔλεμμα τῆς μητρός του· δταν ἡ φωνὴ του, τῆς ὅποιας δῆκος μοῦ ἥτον τόσον γνωστὸς, μοῦ εἶπε καθὼς συχνάκις ἡ κυρία Μερεδίθου! — Σ' εὐχαριστῶ, φίλε ἵστρε! τότε, γελάτε δσον θέλετε, ἔκλαυσα καὶ ἐπίστευσα καὶ ἔγὼ, καθὼς δλον τὸ χωρίον, δτι εἶχα τὴν Εὔαν Μερεδίθου ἐμπροσθέν μου!

Η γυνὴ αὕτη, τῆς ὅποιας ἡ ζωὴ ἦτον σειρὰ μακρῶν δυστυχημάτων, ἄφησε μετὰ τὸν θάνατόν της ἐνθύμησιν γλυκεῖαν, παρηγορητικήν, ἀμοιρὸν πάσης θλίψεως πρὸς δλους δτοι τὴν ἡγάπησαν. Οἱ συλλογιζόμενος αὐτὴν, συλλογίζεται τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ, ἀν τοῦ μένη ἐλπίς εἰς τὰ ἔβη τῆς καρδίας του, ἐλπίζει μὲ γλυκυτέραν πεποίθησιν.

Ἀλλ' εἶναι πολὺ ἀργά, καὶ πρὸ πολλοῦ τὰ ὄχηματα σᾶς περιμένουν. Συγχωράσατε τὴν πολυλογίαν μου· πλὴν, εἰς τὴν ἡλικίαν μου, δὲν ἡμπορεῖ κάνεις νὰ ἥναι σύντομος λαλῶν περὶ τῶν ἀναμνήσεων τῆς νεότητός του. Συγχωράσατε τὸν γέροντα, δτι σᾶς ἔκαμε νὰ γελάσετε δταν ἥλθε, καὶ νὰ κλαύσετε δταν ἡκούσατε.

Τοὺς τελευταίους τούτους λόγους ἐπρόφερεν ὁ ἰατρὸς Βαρνάβας μὲ τὸν γλυκύτερον καὶ πατρικότερον τῆς φωνῆς του τόνον, καὶ ἐλαφρὸν μειδίαμα ἐπλανᾶτο εἰς τὰ χείλη του. Τότε καθεὶς τὸν ἐπλησίασε, καὶ ὅρχισαν πανταχόθεν μυρίαι εὐχαριστήσεις· ἀλλ' ὁ ἵατρὸς Βαρνάβας ἐστηκώθη, διευθύνθη πρὸ τὸν καστανόχρουν ἐπενδύτην του, εὐρισκόμενον εἰς ἐν τῶν θρονίων, καὶ, ἐνῷ εἰς τῶν νέων ἀκροστῶν του τὸν ἔθοήθει νὰ ἐνδυθῇ· «Γιγιάντε, κύριοι, ὑγιαίνετε κύριαι, εἶπεν ὁ ἵατρὸς τοῦ χωρίου· τὸ ἀμάξιόν μου εἶναι ἐτοιμόν, ἐνύκτωσε, καὶ ὁ δρόμος εἶναι κακός· καλὴν νύκταν ἀναχωρῶ.

Οταν ὁ ἵατρὸς Βαρνάβας ἐκάθησεν εἰς τὸ ἀπό πράσινον λύγον πενιχρόν του ἀμάξιον, δταν τὸ μικρὸν ψαρόν του ἀλογον, γαργαλισθὲν ἀπὸ τὴν μάστιγα, ἥτον ἔγγυς νὰ κινήσῃ, ἡ κυρία Μογκάρη ἥλθε τρέχουσα, καὶ, πατοῦσα μὲ τὸν ἔνα τῶν ποδῶν εἰς τὸ ὑποπόδιον τοῦ ἀμάξιου, καὶ σκύπτουσα πρὸς τὸν ἵατρὸν Βαρνάβαν, τοῦ εἶπε σιγαλά, σιγαλώτατα·

— ἵατρε, σοῦ χαρίζω τὸν λευκὸν οίκισκον, καὶ θὰ εἰπῶ νὰ τὸν ἐτοιμάσουν καθὼς ἥτον δταν ἡγάπας τὴν Εὔαν Μερεδίθου!

Ἐπειτα ἔφυγε· τὰ δὲ ὄχηματα καὶ τὸ πράσινον ἀμάξιον ἀνεχώρησαν εἰς ἀντίθετα μέρη.

ἡ Βανδιάρχα εἶναι τὸν μαχαλῆς τινος ἀπαντωμένης εἰς δλα τὰ μέρη τῆς Ἰνδικῆς, ὀλιγοπληθοῦς δὲ καὶ νομαδικῆς, ἀσχολούμενης πρὸς τοὺς ἀλλοὶς εἰς τὴν ἐμπορίαν τῶν σιτηρῶν, ητις ὑποχρέωνται αὐτὴν νὰ μεταβαλήῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Οἱ πόροι ἐνὸς Βανδιάρχα εἶναι λίαν περιωρισμένοι, ἡ δὲ οἰκοδομὴ τῆς προσωρινῆς κατοικίας αὐτοῦ ἀπλούστατη.

Ἐν μέσῳ τῶν δασῶν, κυρίως δὲ ἐπὶ τινος λοφίσκου, δη Βανδιάρχας ἐκλέγει τετραγωνικοὺς τινας πόδας τόπου, καὶ ἐκεῖ διαμένει μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ. Σάκκος πλήρεις σίτου καὶ σκεπασμένος ὑπὸ δερμάτων, σχηματίζουσι τοὺς τούχους τῆς κατοικίας του, ἀλλα δὲ δέρματα κρεμάνενα ἐπὶ τῶν κλάδων, ἀντὶ στέγης, σκεπάζουσιν αὐτὸν ἀτελῶς κατὰ τῶν προσβολῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὑπὸ αὐτὴν τὴν σκηνὴν συνάγονται οἱ θέσεις, οἵτινες εἶναι μία τῶν πρώτων πηγῶν τοῦ πλούτου τοῦ Βανδιάρχα, ἔζωθεν δὲ ἐπαγγυπτεῖ ἀκατάπαυστας ὁ κύων, ὁ πιστός τού σύντροφος. Τὸ γένος τοῦ κυνὸς τῶν Βανδιάρχων δὲν εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως δι' ἔχωτερικήν τινα δραΐστητα, ἀλλ' ὅμως εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ κύων προκατιμένος μὲ μεγαλητέρων γενναιότητα, φυσικὴν δρμὴν, καὶ μάλιστα μὲ τὴν πρὸς τοὺς κυρίους του ἀφοσίωσιν. Οἱ Ἰνδοὶ εἰς κύρωσιν τοῦ ἐπαίνου τούτου διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθον παράδοξον συμβάν.

Βανδιάρχας τις, ὀνόματι Δαβῆς, εὐρέθη ποτε ἐν ἀνάγκῃ νὰ δανεισθῇ 1000 ρούπια (νόμισμα τῆς Ἰνδικῆς ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν) πρὸς ἐπιχειρησίν ὁδοπορίας ἐμπορικῆς· ἀλλ' δλοι, εἰς δσοὺς ἀπειθύνθη, μὴ πιστεύοντες εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ, τῷ ἡργήθησαν αὐτὴν τὴν ποσότητα. Οἱ Δαβῆς εἶχε κύνα, ὀνομαζόμενον Ρέιρον, τὸν ὅποιον ὑπερφίλει· ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺ ἐταλαντεύθη, συνέλαβε τὴν ἥδεν νὰ προσφέρῃ τὸν κύνα του ὡς ἐνέχυρον. Ή πρώτη ἐπὶ τούτῳ ἀπόπειρα τοῦ ὑπῆρχε ματαία, ἀλλὰ τέλος εὗη πλούσιον ἐμπόρον, ὀνόματι Δυαράμ, παραδεχθέντα τὴν πρότασιν ταύτην. Οἱ Δαβῆς ὑπεργένθη ἐπιτρέψη πρὸ τοῦ ἔτους, καὶ ἀπεχαιρέτησε τὸν Ρέιρον, διατάξας αὐτὸν διὰ χειρονομίας νὰ μείνῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του εἰς τὸν νέον κύριόν του. Παρῆλθε πλέον τοῦ ἔτους, καὶ οὐδεμίας εἴδησε περὶ τοῦ Δαβῆ. Οἱ ἔμπορος ἀρχίζει νὰ πιστεύῃ, δτι ἡ παταθή, καὶ φέγει τὴν ἥδεν του εὐπιστίαν, δταν κατὰ ζοφερὰν νύκτα τὸ γαύγισμα τοῦ Ρέιρον ἀντήχησεν ἔξαφνης εἰς τὴν οἰκίαν. Οἱ Δυαράμ ἐγείρεται καὶ βλέπει ὅμαδα ληστῶν περιφένην νὰ εἰσέλθῃ. Πρὸι δὲ ἡ παρασκευασθῆ καὶ λάθη καιρὸν καὶ θάρρος πρὸς ἀπόχρουσιν, δη Ρέιρον συνεπλάκη ἥδη μετ' αὐτῶν ἀρπάζει, ἀνατρέπει καὶ κατασπαράττει αὐτούς· τρίτος δὲ ληστὴς προσβαίνει νὰ κτυπήσῃ τὸν Δυαράμ, ἀλλὰ κατελήφθη καὶ οὐτος εἰς τὸν λαιμὸν ὑπὸ τοῦ κυνὸς, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ κυρίου. Ή τύχη τῶν ληστῶν τούτων ἀπειθάρρυνε τοὺς λοιποὺς καὶ ἔφυγον. Οἱ Δυαράμ σωθεὶς ἀπὸ τὴν γενναιότητα καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν τοῦ Ρέιρον, ἥθελητε νὰ τῷ δώσῃ τεκμήρια τῆς εὐγνωμοσύνης του, χαθεύων αὐτὸν πολλαχῶς. Θεωρῶν δὲ τὸ δάνειόν του πεπληρωμένον ἐντόκως, ἐ-

ζήτησε νὰ κάμη νὰ ἐννοήσῃ τὸ δυστυχὲς ζῶον, δτὶ δὲν ἡτο πλέον ἐνέχυρον, καὶ δτὶ ἐδύνατο, ἐὰν ηθελε, νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν κύριόν του. Οἱ Φεῖροι (καὶ ἐνταῦθα εἶναι τὸ θαυμάσιον τοῦ Ἰνδικοῦ ἀνεκδότου), δὲ οἱ Φεῖροι ἔσεισε τὴν κεφαλὴν κατηφῶς, δίδων οὕτως νὰ ἐννοήσῃ ὁ Δυαράμ, δτὶ ἀπλοὶ λόγοι δὲν ηθελον ἀθωάσει αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Δαβῆδιδ τὴν ἀναγκῶρησίν του· ἀλλὰ τέλος ὁ Δυαράμ μετὰ πολλοὺς χαρευτικοὺς ἀποχαιρετισμοὺς, κατώρθωσεν ἀπέσηματον νὰ λάβῃ τὴν ὄδον, ητίς ἔμελλε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν Δαβῆν. Οὗτος, δστις ἔνεκα τῶν ὑποθέσεών του ἀνέβαλε τὴν ἐπιστροφὴν του πλέον τοῦ ὥρισμένου χρόνου, σπεύδων νὰ συνάξῃ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ἔξφλησίν του χρέους του, ἐλέπει αἴρνης τὸν κύνα του μόνον, τρέχοντα ἐμπροσθέν του ὥχρια, νομίζων δτὶ ὁ κύνων ἐγκατέλειψε λαθραίως τὴν οἰκίαν τοῦ Δυαράμ, καὶ οὕτως διεκτινδύνευεν ἡ ὑπόληψή του· καταλαμβάνει αὐτὸν ὁ θυμός, καὶ ἀναίσθητος; εἰς τὰ χαδεύματα τοῦ κυνὸς, κτυπᾷ αὐτὸν μὲ τὸν ἀκινάκην καὶ τὸν φονεύει. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ πολα ἐστάθη ἡ λύπη του! Εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ πιστοῦ κυνὸς ἀνακαλύπτει τὴν ἔξφλησίν τῶν 1000 ρουπίων, τὴν ὁποίαν δὲ μπορος ἔδεσεν ἔκει, καὶ ἐπιστολὴν περιγράφουσαν τὴν γενναίαν ἀφοσίωσιν τοῦ πιστοῦ ὑπηρέτου. Οἱ Δαβῆδις ἀπαρηγόρητος διὰ τοῦτο, ηθέλησε νὰ ἔξαγοράσῃ τὴν ἀπάτην του θυσιάζων τὰ 1000 ρουπία εἰς ἀνέγερσιν ὡραίου μνημείου ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλατείας, ἐν ἡ συνέθη ἡ αἰματώδης σκηνή.

Οἱ λαὸς τῶν χωρίων δεικνύει ἔτι σήμερον εἰς τοὺς περιηγητὰς αὐτὸν τὸ μνημεῖον, καλούμενον Κουκάρρη Γαδὼν, καὶ πιστεύει, δτὶ ἡ ἐπὶ τοῦ μνημείου τοῦ κυνὸς συναχθεῖσα γῆ, ἔχει τὴν ἀρετὴν νὰ θεραπεύῃ τῶν λυσσωδῶν κυνῶν τὰ δῆγματα.

Κώδηξ τῶν Battákow ἢ Báttaw τῆς Ὑκεανίας.

Οἱ Βάτται ἔχουσι ποινικὸν κώδηκα ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων γεγραμμένον. Οἱ κώδηκες οὗτοι καταδικάζει νὰ τρώγωνται ζωντανοί: 1) Όλοι οἱ μοιχοί· 2) Όλοι οἱ περὶ τὸ μεσονύκτιον κλέπταντες· 3) Οἱ αἰχμάλωτοι· 4) Όσοι τῆς αὐτῆς φυλῆς ὅντες συνέρχονται εἰς γάμον· ἡ σύζευξις αὐτῇ εἶναι αὐτηρῶς ἀπηγορευμένην, ἐπειδὴ θεωροῦνται ως καταγόμενοι ἀπὸ τὸν αὐτὸν πατέρα ἢ μητέρα. 5) Τελευταῖον δσοι ἐπὶ κλοπὴ καὶ προδοσίᾳ εἰσβάλλουσιν εἰς χωρίον ἡ οἶκον. «Οστις ἀποδειχθῇ ἔνοχος ἐνὸς τῶν ἐγκλημάτων τούτων, καταδικάζεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τοὺς νομικοὺς τύπους. Ἀφοῦ δὲν ἀναγνωσθῇ ἢ ἀπόφασις εἶναι ἀμετάβλητος καὶ ἐκτελεῖται μετά τινας ημέρας, δπως δοθῇ καιρὸς εἰς τὸν λαὸν νὰ συρρέυσῃ. Η κατὰ τοῦ μοιχοῦ ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται πρὶν ἐλθωσιν οἱ γονεῖς τῆς παθούσης καὶ γίνωστι θεατοί. Τὴν προσδιωρισμένην ημέραν φέρεται ὁ κατάδικος εἰς τὸν τόπον τῆς τιμωρίας δεδεμένος εἰς πάσσαλον, ἔχων ἔξηπλωμένας τὰς χεῖρας. Τότε ὁ μάλιστα ἡδικημένος πλησιάζει μὲ τὴν μάχαιραν καὶ κόπτει δ, τι μέρος τῷ ἀρέσκει ἀπὸ τὸν ζωντανὸν ἀνθρώπον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ τὰ ὡτιά ἔπειτα δ' ἀκολουθοῦσι βαθμηδὸν οἱ ἄλλοι καὶ πράττουσι τὸ αὐτό ἀφοῦ δ' οἱ ἡδικημένοι λαβῶσι τὸ μέρος των, πλησιάζει δ ἀρχηγὸς καὶ δίδει τέλος εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀθλίου καταδί-

κου, ἀποκόπτων τὴν κεφαλὴν του, τὴν ὥποιαν κρεμᾶ ὡς τρόπαιον ἐμπροσθεν τοῦ οἴκου του. Οἱ ἐγκέφαλος ἀνήκει εἰς τοὺς ἡδικημένους· πιστεύουσιν δ' αὐτὸν ως θαυματουργὸν καὶ τὸν φυλάττουσιν ἐπιμελῶς εἰς σκεῦος χωριτσόν. Τὰ ἐντόσθια δὲν τρώγονται, ἐκτὸς τῆς καρδίας· αὶ δὲ παλάμαι καὶ τὰ θέναρα τῶν ποδῶν νομίζονται πολύτιμον φαγητόν. Τὸ κρέας τοῦ κακούργου τρώγεται ἐν μέρει ψυτὸν, καὶ ἐν μέρει ὠμὸν, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καταδίκης, καὶ διὰ τοῦτο φέρει ἔκαστος μεθ' ἑαυτοῦ λεμώνιον, ἀλλας καὶ πέπερι· ἐντοτε δὲ ἀναμιγνύουσι καὶ ὅριζαν. Οἶνος φοινίκων ἡ ἄλλα μεθυστικὰ δὲν πίνονται, πολλοὶ ὅμως φέρουσι καλάμια έαμβους δπου δέχονται τὸ αἷμα καὶ τὸ πίνουσι. Αἱ γυναικεῖς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν καταδίκην, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀνθρωποφαγήσωσιν· ἀλλ' οἱ σύζυγοι τῶν κλέπτουσιν ἐνίστε καὶ φέρουσιν εἰς αὐτὰς ἀπ' αὐτὸν τὸ κρέας. Οἱ Βάτται προτιμῶσι τὸ ἀνθρώπινον κρέας παντὸς ἄλλου· λέγεται δμως, δτὶ δὲν ἀναφέρεται παράδειγμα παρανόμου ἀνθρωποφαγίας. Αἱ καταδίκαιαι αὗται ἐκτελοῦνται μὲ ιλαρότητα καὶ χωρὶς ἔχθραν ἡ φιλεκδικίαν. Μόνον οἱ αἰχμάλωται τρώγονται λυσσωδῶς, ως καὶ αὐτὰ τὰ διττὰ τῶν. Πάλαι ποτε συνείθιζον οἱ Βάτται νὰ φονεύωσι καὶ τρώγωσι τοὺς προθεῖκότας καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἔργαζωνται γονεῖς καὶ συγγενεῖς των. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι εὑρίσκον δένδρον, ἀπὸ τοῦ δοπού ἐκρεμῶντο ἀπὸ τῶν χειρῶν, ἐν φτὰ τὰ τέκνα καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν ἔχόρευον καὶ ἐτραγγόδουν πέριξ αὐτῶν. «Πίπτει δ καρπὸς δταν ὥριμάση. » Όταν δὲν ἐδύνανται νὰ κρατῶνται πλέον μὲ τὰς χεῖράς των καὶ ἐπιπτον κατὰ γῆς, ὥριμον εὐθὺς κατ' αὐτῶν οἱ χορεύοντες καὶ τραγωδοῦντες συγγενεῖς των, τοὺς κατακερμάτιζον, καὶ ἐτρωγον μὲ ὑπεροβολικὴν ὅρεξιν. Ή τελετὴ αὕτη ἔγινετο πάντοτε εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν λαιμονίων, δταν ἡναι ἄφοδον τὸ πέπερι καὶ τὸ ἀλας. Ήδη ὅμως λέγεται, δτὶ ἐπαυσιν ἡ διδελυρὰ αὕτη συνείθεια. Έν ταρφῷ εἰρήνης τρώγουσιν οἱ Βάτται 60 ἃντας 100 καταδίκους μὲ τὸν νόμιμον τοῦτον τρόπον.

Ἐνδύματα τοῦ τελευταίου συρμοῦ τῶν Παρισίων.
Ιούλιος 1848.